A. 13. 735.

E. A. Bragin

Sanitaarmiinimum ja elumaja

Leningrad, 1932

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu
42432

A. 13. 735.
1933: 680

SANITAAR-MIINIMUM JA ELUMAJA

Terwishoiumiinimumi läbiwiimise wajadus

Kõik NSW Liidu töölised pingutawad oma jõudu selleks, et wiieaastaplaani teostada. Kaswawad wabrikud ja tehased, tekiwad uued tööliste alewid, arenewad kolhoosid, industrialiseerub põllumajandus. On tarwis weel rohkem tööwiljakust tõsta, weel rohkem sotsialistlise ehitustöö tempode kiirust suurendada, et ÜK(e)P kesskkomitee üleskutses töörahwale ette seatud ülesandeid edukalt täita.

Sellepärast on just praegu waja tähelpanekut pöörata sellele hädaohule, mis meie ülesehituse tööd mustuse, lohakuse ja sanitaarse ebakultuursuse tõttu ähwadab.

Need on waenlased, mis tööliste jõudusid õõnestawad, nende terwist nõrgendawad, hulgalisi haigeksjäämisi, kattku ja suure surewuse esile kutsuwad. Wiieaastaplaani kestwusel peame meie niisugustele waenlastele lõpu tegema, puhtalt elama hakkama, omad elumajad, tööliste alewid, kolhoosid, sowhoosid ja linnad mustusest täitsa puhastama. Aastasadade wältel sissejuurdunud wana elu-olu, ebausk ja kahjulikud kombed on meie sanitaarse kirjaoskamatuse tõttu weel wäga püsiwad ja takistawad meie uue ning terwislise elu ehitamist. Sellepärast peab iga nõukogude kodanik, tööline, kolhoosnik ja üksiktalupidaja nüüd kohe oma elu terwendamisele asuma ja ühisel jõul sanitaarmiinimuni teostama, seda keha, riide, toa sisseseade ja eluruumide puhtust teostama, mis meie suuteid tõstawad, meie noorsoo terwist hoiawad ja kindlustawad ning meie eluiga sotsialismi kiiremaks saawutamiseks pikendawad.

Halb elumaja on terwisele kahjulik

Elu ja töö terwendamise „sanitaarmiinimumi" teostades peab iga kodanik kõigepealt oma elumaja järele waatama. Pime, rõske, must, tuulutamata, söödikuid täis

elumaja mõjub kahjulikult temas elawate inimeste terwise peale, iseäranis aga laste, nõrga terwisega ja haigusest paranewate inimeste terwise peale. Niisugustes elumajades tekiwad ja arenewad hästi terwe rida haigusi, nagu: werewaesus, skrooflitõbi, tiisikus, rheumatismus, kõiksugused külgehakkawad laste haigused: sarlak, leetrid, difteriit, läkaköha jne. Ka närwi- ja waimuhaigused tekiwad ning süwenewad just inimestega ülekuhjatud, kärarikastes ja korratutes elumajades. Need ebakohased elutingimused mõjuwad halwasti seesugustes elumajades elawate inimeste tööwõimete peale: müra, rahutu olek ja söödikud segawad puhkamist ja und, mis omakorda töö intensiiwsust ja kiirust alandawad. Elumaja korratu oleku tõttu muutuwad paljud haigused paranematuteks ja inimesed inwaliidideks. Tähendab, seesugune elumaja, kui teda ei koristata, teeb neile, kes temas elawad kahju mitte üksi kehaliselt, waid ka majandusliselt.

Praegusel ajal, kus inimeste arwu kaswu tagajärjel linnades ja tööliste alewites elumajadest suur puudus on, omandab elumajade korraspidamine suure tähtsuse: korratu hoolitsemise tagajärjel laguneb elumaja rutem ära ja selle tagajärjel suureneb korterikriis.

Sellepärast teewad kõik, kes eluruumide eest ei hoolitse, neid mustuses hoiawad, kahju mitte üksi omale ja oma perele, waid ka teistele kodanikkudele, takistawad ülesehitamise temposid, toowad majanduslist kahju NSW Liidule, takistawad industrialiseerimise wiieaastaplaani täitmist.

Sanitaarmiinimumi täitmine elumajades on esimesejärgu ülesanne

Elumaja terwendamise eest peab hoolitsema iga arusaaja kodanik. Ta peab meeles pidama, et korteri terwishoidliselt korraspidamine, puhtus ja kord on hädatarwiline ja sunduslik sanitaarmiinimumi alammäär, mis kõigepealt igast elanikust endast oleneb. Ühe toa räpakas ja korratu olek mõjub kahtlemata terwe korteri ja järjelikult terwe maja sanitaarse seisukorra peale. Oma toa

lohakuses hoidmine muutub seega kuritahtlikuks kahjutegemiseks. Ainult kõigi maja elänikkude laialise, järjekindla, püsiwa ühistegewuse tõttu on wõimalik kõik terwisele kahjulikud korterid terweks puhkuse, une ja koduse töö kohtadeks muuta ja sellega terwet maja korras hoida. Sanitaarmiinimumi teostamine elumajas on iga üksiku kodaniku kohus eraldi ja kõikide teatud korteris, majas, kwartaalis, töölistealewis, kolhoosis ja sowhoosis elawate inimeste kohus üldse.

Terwishoiu harjumuste kaswatamine sanitaarmiinimumi teostamise abil

Elumaja sanitaarmiinimumi peab läbi wiima niihästi neis ruumides kus elatakse, kui ka ruumides, mis üldtarwitamise alla käiwad (eeskojad, köögid, wäljakäigukohad, wannitoad, trepid jne), ühes sellega ka keldrites, pööningutel ja teistes ruumides, hoowi ja maja alla käiwa platsi peal. Sanitaarmiinimumi läbi wiies tuleb püüda uusi terwishoiu harjumusi kaswatada, eelarwamisi ning ebausku häwitada ning uut terwet elu-olu luua. Olemasolewad kollektiiwsed terwishoiu-teadmised ja kogemused peab elanikult elanikule wisalt edasi antama.

Ei maksa ka peensusi tähelpanemata jätta, sest tihti on neil eluruumide terwendamises suur tähtsus. Harjutada õhuakent lahti hoidma, järjekindlalt niiskelt põrandaid pühkima, puhtalt wäljakäigukohti tarwitama, putukaid (lutikaid, kärbseid, prussakaid ja närijaid, rotte ja ja hiiri) häwitama jne — sellel on suur saawutus meie elu ja eluruumide terwendamises. Kuiwõrd elumajad ja nende sisseseaded on rahwa omandus, siis on juba suur teenus riigi ees toa, korteri, maja ja terwe maja waranduse alleshoidmise eest hoolitsema õpetada. Wõidelda, torude ummistamise ja külmamise wastu, wee kõrwalewoolu, seinte riknemise, klaaside lõhkumise wastu jne, — tähendab raha ja materjali alles hoida, millest meil uues ülesehitus töös tihti suur puudus on.

Elumaja hoidmine sanitaarmiinimumi korras

Igapäewastelt wäikestelt puhtuse ja elumajade korrashoidmise küsimustelt, mis majaelanikkudelt ainult teadlikku asjasse suhtumist ja koguni wähe rahalisi kulusid ning materjale nõuab, wõib elumaja parandamise ja paremaks muutmise küsimustele üle minna, milleks juba rahasummasid, materjale ja kui majaelanikke ei ole wõimalik ära kasutada, siis ka tööjõudu tarwis on, see on: aknaraamide, aknaklaaside, ahjude parandamine, lae, seinte, põrandate wärwimised jne. Ruumi seisukorrast wälja minnes wõib neid töid wähemas wõi suuremas ulatuses korraldada. Siin juba ei hoia sanitaarmiinimum mitte üksi elumaja alles, waid muudab ta ka paremaks.

Elumaja sanitaarmiinimum on elu-olu ühiskondlustamise abinõu

Lõpuks on sanitaarmiinimumi läbiwiimisel wõimalik juba niisuguseid ettewõtteid teostada, mis elu-olu kollektiwiseerimise algrakkudeks on: pesukoja ehitamine terwe maja ehk majade koonduse jaoks, ühissöögitoa, köögi, lasteaia, laste-sõime ja ühiskondlise aia ehitamine maja ehk majade koonduse juures jne. Mõned nendest ettewõtetest, pealtwaadates puhtterwishoidlised elumaja terwendamise wõtted olles, toowad suurt praktilist tulu elanikkudele, eestkätt koduperenaistele, neid raskest ja wäsitawast igapäewasest tööst (söögi keetmisest, pesu pesemisest, poodides jooksmisest j.m.) wabastades. Mõned wõtted sanitaarmiinimumis, näiteks jäänuste ärakasutamine, wõiwad edaspidiseks maja terwendamiseks isegi rahasummasid anda. Järjelikult ei olene terwishoiu-miinimumi läbiwiimisel tarwitatud algatusest, osawusest ja wisadusest mitte üksi elumaja terwendamise tagajärg, waid ka rahasummade saamine edaspidiseks ühiskondlustatud elu-olu loomiseks ja parandamiseks.

Eluruumide sanitaarmiinimumi läbiwiimise peasiht

Nagu näeme sisaldab elumaja terwendamise sanitaarmiinimum endas kolme liiki wõtteid: 1) sisemise korra

sisseseadmine ja puhtuse pidamine majas, 2) elumaja remont ja tema tehniliselt paremaks tegemine, 3) elanikkude sanitaarne teenimine ja uue elu-olu loomine.

Elanikkude koosseisust, elumaja seisukorrast ja kohalistest tingimustest olenewalt wõiwad ülesloetud sanitaarmiinimumi ülesanded muutuda, kuid sanitaarmiinimumi peasiht peab olema saawutatud.

Sanitaarmiinimumi siht on — luua walge, kuiw, soe, puhas, rahulik ja terwisele kasulik elumaja, kui ühiskondlise kollektiiwse elamise ja terwislise, töörõõmsa, sotsialistlise elu põhialus.

Peamised sanitaarsed nõudmised terwisliselt wastawale elumajale

Sanitaarmiinimumi elumajas läbi wiies, on tarwis neid nõudeid meeles pidada, mis igale elumajale üles seatakse. Elumaja peab olema: a) elanikkude arwule wastawa pinna alammääraga, b) oma otstarbe kohaselt kasutatud, d) küllalt walge, kuiw ja soe, e) hästi tuulutataw ja puhta õhuga, g) puhas olema, et mitte mustuse tagajärjel külgehakkawaid haigusi ei tekiks, söödikud ja närijad ei sigineks, h) weega ja terwishoidliselt rahuloldawa sisseseadega ja riistadega mustuste ning jäänuste kogumiseks warustatud, i) õieti kasutatud ja korralikult ühiskondliselt kasutatawad ruumid, k) peab elanikkudel rahulikult tööd teha, puhata ja magada wõimaldama.

Sanitaarmiinimumi wõtted peawad elanikkude isetegewuse tagajärjel wõimaldama elumaja ülesloetud nõuetele wastawaks teha. Sanitaarmiinimum peab kõrwaldama peamiste terwishoiu nõudmiste rikkumised ja parandama puudused, mis elumaja terwisliselt kahjulikuks teewad

Sanitaarsed wõtted elumaja terwendamiseks

Sanitaarmiinimumi läbiwiimiseks tarwitatawate wõtete nimestikku kokku seades ja sanitaarseid puudusi ära märkides, tuleb aluseks wõtta eluruumide ja majade sanitaarset määrustikku.

Need wõtted wõib ülesannetele wastawalt mitmesse põhigruppi jaotada, mille järele eluruumide sanitaarse

seisukorra järeluurimine läbi tuleb wiia ning terwisline sanitaarmiinimum üles märkida.

Need grupid on järgmised: 1) elanikkude ülekuhjumisest elumajades ära hoidmine; 2) abiruumide ja eluruumide (koridorid, wannitoad, köögid) ärakasutamine ainult selleks, milleks nad määratud, 3) walgustuse suurendamine, ühes päikesekiirte pääsemisega eluruumidesse, 4) rõskuse wastu wõitlemine, 5) eluruumide normaalse temperatuuri ja kütteabinõude korralikult töötamise ning hoidmise kindlustamine, 6) ruumide õhu puhtuse ja järjekindlalt korralikult tuulutamise kindlustamine, 7) ruumide puhtuse eest hoolitsemine ja parema puhastamise ning koristamise tarwituselewõtt, 8) söödikute ja närijate wastu wõitlemine, 9) weetorude ja mustaweetorude sisseseadete järele korralik walwamine, nende riknemiste ärahoidmine, 10) jäänuste õieti ärakasutamine ja nende õigeajaline kõrwale toimetamine, 11) hoowi ja maja ümbruses olewa maaala koristamine, 12) korteri kodukorra sisseseadmine, mis üürnikkudele puhkust, und ja rahulikku töötamist kindlustaks, 13) maja ja tema üksikute ruumide terwe hoidmine, nende hoidmine enneaegse lagunemise eest, ruumide õigeajaline remont ja lupjamine, 14) alaline walwe ühiste ruumide järele, kogu maja ja tema üksikute osade (keldrite, pööningute, treppide) järele hoowis ja maja ümbruses, 15) laste, tiisikusehaigete, närwihaigete, raskejalgsete j.t. elamisruumide paremustamine, 16) ühiskondlise elu-olu ruumide organiseerimine, sisseseadmine, ülewalpidamine (lasteaedade, söögitubade jne), 17) uute rohtaedade ja puude istutamine ning olemasolewate istanduste korrashoidmine.

Arusaadaw, et nende gruppidega weel kaugeltki mitte kõik wõtted üles loetud ei ole. Aktiiwi algatus ja energia, majaelanikkude isetegewuse juures, peawad ise põhiülesanded wälja selgitama, mis elumaja ja elu-olu kiiremat terwendamist wõimaldaksid.

Sanitaarkomisjonid on elumaja sanitaarmiinimumi läbiwiimise algatajad

Elumaja terwendamise abinõusid on wäga palju ja mitmekesiseid. Kõik, mis puhtusesse ja korraspidamisse puutub, on enamal juhtumisel kerge igal toa elanikul korda saata, kui nad aga soowiwad.

Raskem on terwes korteris korda sisse seada ja weel raskem kogu maja ja kwartaali terwendada. Siin tuleb korteri ja mitte ainult ühe korteri, waid terwe maja, isegi mitme maja elanikkudel eneste wahel kokku rääkida. Tuleb plaani järele koos töötada, wahel isegi ühiselt kulusid kanda, materjale muretseda ja määratud tööde täitmise järele waadata. Tarwis on waid juhte, algatajaid ja aktiwiste terwishoiumiinimumi läbiwiimiseks. Selleks on waja sanitaarmiinimumi läbiwiimise algul igas majas, ehk mitme maja peale, kui elanikkude arw wäike on, *töö-wõimsatest ja arusaajatest inimestest terwishoiurakuke walida.*

Kui on olemas puhtuse komisjon, töö ja elu-olu terwendamise komisjon, ehk sanitaarwolinikud, siis tuleb sanitaarmiinimumi läbiwiimine selle komisjoni ülesandeks teha.

See rakuke ehk komisjon tutwuneb maja ehk üksikute korterite terwishoidlise seisukorraga, märgib üles need wäärnähtused ja puudused, mida tuleb kõrwaldada, ja seab nende puuduste kõrwaldamise ja tööde läbiwiimise järjekorra plaani kokku.

Puhtusekomisjon peab igas majas sanitaarmiinimumi läbiwiimise algatajaks ja aktiiwi loomise tuumaks olema, Selle komisjoni ümber peawad wähehaawal koonduma kõik elanikud, kes puhtusest, elumaja alleshoidmisest ning terwendamisest huwitatud on. See komisjon peab kaswama kui lumepall, endasse kõiki maja elanikke tõmmates, sest et sanitaarmiinimumi läbiwiimine laialiste inimhulkade töölerakendamist nõuab.

Edasi peab komisjon elumaja terwendamiseks ülesseatud ja ärakinnitatud plaani õigeajalise ja täpse täitmise

järele walwama, elanikkude huwi läbiwiidawate abinõude wastu tõstma ja terwendamise tööle kõigiti kaasa aitama.

Elanikkude üldkoosolekud on elumaja sanitaarmiinimumi läbiwiimise aluseks

Mitte wähema tähtsusega pole sänitaarmiinimumi läbiwiimisel majaelanikkude üldkoosolekud, milliste kaudu kõik sanitaarmiinimumis ettenähtud wõtted läbi wiiakse. Nendel koosolekutel kuulatakse ära kõik andmed esialgsetest järelwaatustest ja leitud terwishoiu wäärnähtustest ning puudustest, märgitud paränduswõtete plaan ja kord, määratakse ära wastuwõetud plaani täitmiseaeg jä wastawad täidesaätjad, otsitakse üles rahasummad ja tarwilik materjal, waadatakse järele, kuiwõrd täpselt ja omalajal on wastu wõetud otsused ning käsile wõetud abinõud täidetud. Elanikkude üldkoosolekul seletatakse elanikkudele põhjalikult ära sanitaarmiinimumi läbiwiimise ülesanded, siht ja elustamiseteed, sest et ainult õieti elänikkude poolt ärusaadud ja korralikult läbiwiidud sanitaarmiinimum järjekindlat elumaja terwendamist wõib kindlustada.

Terwishoiu agitatsioon ja propaganda wõitluses elumaja sanitaarmiinimumi eest

Tööle asudes peawad sanitaarkomisjonid majas suurt agitatsiooni ja propaganda ning sanitaarhariduse tööd arendama. Hüüdsõnad, plakatid, lendlehed, broschüürid terwishoiu küsimuste kohtä jne peawad elanikkude hulgas laialdast lewitämist leidma. Mäja sissekäikude juures, treppidel, üksikute korterite koridorides jä teistes üldtarwituslistes kohtades peawad elumaja eest hoolitsemise reeglid ja plakatid üles kleebitud olema.

Wäljapaistwa koha peawad igas majas seinalehed omandama, milles igakülgselt kogu sanitaarmiinimumi läbiwiimise töö saawutusi ja lõhesid, mis eluruumide eest hoolitsemise juures esile tulnud ja wisalt püsiwad, walgustama peab. Ka aruanded ja westlused peawad aset leidma,

iseäranis nendes majades, kus sanitaarne kirjaoskamatus silma paistab.

Tule meeles pidada, et sanitaarmiinimum peab rahwa sanitaarse ebakultuursuse häwitama.

Lööklus, sotsialistliine wõistlus ja tööpäewikud sanitaarmiinimumi läbiwiimisel

Et elumaja terwendamise töö hästi edeneks ja et kord algatud töö edaspidi ei nõrgeneks, on kasulik sotsialistlist wõistlust korraldada üksikute elanikkude, tubade, korterite, majade ja isegi kwartaalide wahel, nendele autasu andes, kes selles töös iseäralist agarust üles on näidanud.

Teatud plaanide kiiremaks täitmiseks luuakse elanikest brigaadid, misjuures wäga soowitaw on sanitaarmiinimumi läbiwiimisesse noorteühingu liikmeid, kooliõpilasi ja pioneere tõmmata, kellel juba teatud sanitaarkultuursed harjumused peawad olema ja kes ühiskondliste hoogtööde läbiwiimiseks küllalt distsiplineeritud on. Ka kodused perenaised, kes hästi koduseid töid tunnewad ja kes sanitaarmiinimumi praktilist kasu hinnata wõiwad, peawad saama laialdaselt sanitaarmiinimumi töösse tõmmatud.

Seal, kus elumaja terwendamiseks üksikute elanikkude jõud ja abinõud puudulikud on, peab korteri ehk maja ulatuses, sellekohaseid tööpäewikuid organiseerima, kõiki töötawaid sellest osa wõtma tõmbama, selle juures kõige mustemaid, terwishoidliselt kardetawamaid ruume ja kohti silmas pidama, wõi neid tööpäewikuid ühiskondlustatud elu-olu asutuste ja kohtade loomiseks ära kasutama.

Lööbrigaadidest, sotsialistlisest wõistlusest ja tööpäewikutest osawõtt on iga elaniku kohus elumaja terwendamisel ja uue eluolu loomisel.

Rahasummad sanitaarmiinimumi läbiwiimiseks

Elukorteri sanitaarmiinimumi läbiwiimiseks wõib peale aktiiwi ka raha ja materjale tarwis tulla. Kuiwõrd elumaja terwendamine kõigi korteri ehk maja elanikkude

massiline töö on, peab tarwilikud summad saama eestkätt antud korteri ehk maja, isegi majade rühma elanikelt wabatahtliku maksustamise teel. Nagu teada, ei tasu suure enamuse elanikkude üürimaks seniajani weel maja ülespidamise kulusid ära, sellepärast on wabatahtline raha andmine enesemaksustamise näol iga arusaaja elaniku kohus sanitaarminimumi läbiwiimise otstarbeks Elanikelt kogutud rahasummade wähesuse ja materjalide wajaduse juures wõib asjast osa wõtma tõmmata ka majaelanikkude kooperatsiooni, majatrustisid, majade liitusid ja majandusasutusi jne. Peale selle wõib selleks otstarbeks ära kasutada jäänuste utiliseerimisest saadud raha, maja ümbruses olewaid waba maid aiamaaks jne. Elanikkude endi kasudes õieti ja otstarbekohaselt sanitaarmiinimumi läbiwiimine wõib ja peab, elanikkude kaasatunnet wõites, nendelt tarwisminewaid rahasummasid ligi tõmbama.

Elumaja sanitaarmiinimumi teostamise järjekindlaks nõuandjaks ja juhatajaks on arst

Sanitaarmiinimumi teostamisel wõib tekkida terwe rida küsimusi elumaja korraspidamise ja puhtuse järelwalwe kohta ja üürnikkude elutingimuste parandamise kohta, mida elanikkudel omal jõul raske on lahendada. Selleks on arsti seletust ja juhatusi tarwis. Sellepärast tuleb maja ehk majade grupi sanitaarkomisjonil enne sanitaarmiinimumi läbiwiimise algust oma sanitaararstiga, dispanserite (üld- ja kopsutiisikuse-) arstidega sidemesse astuda, kes sanitaarmiinimumi läbiwiimisest huwitatud on. Need arstid wõiwad ise ehk oma abiliste ja järelwalweõdede kaudu sanitaarmiinimumi läbiwiimist korda seada, elumajade järelwaatamist läbi wiia, peamised sanitaarsed korratused kindlaks teha, leitud korratuste kõrwaldamise abinõud üles märkida ja järel waadata, et tehtud parandusi õigel ajal ja korralikult täidetaks.

Esimesi organisatsioonilisi koosolekuid ja elanikkude üldkoosolekuid, kus tööplaan ja tema täitmise tagajärjed ära kuulatakse, peab tingimata arsti osawõtmisel läbi wiima. Sanitaar terwishoiuasutuste personaal peab

aktiiwselt osa wõtma ka agitatsioonist, propagandast ja sanitaarhariduse tõstmise tööst, selleks sanitaarse kirjaoskamatuse likwideerimise koolisid organiseerima, kui selleks wajadust on. Terwishoiuarst ja rawitsemismajaarst peawad olema sanitaarmiinimumi läbiwiimise aktiiwsed juhatajad ja konsultandid ning rahwa sanitaarse ebakultuursuse likwideerimise eest peamised wõitlejad.

Elumaja sanitaarmiinimumi läbiwiimise plaan

Puhtuse nädalast erineb sanitaarmiinimum sellepoolest, et sanitaarmiinimum mitte elumaja terwendamise ajutine abinõu ei ole, waid alaline, mittejuhusline, erakorraline, süstemaatiline, plaanikindel töö terwishoiu alal.

Sanitaarmiinimumi teostamisest wõtawad kõik elanikud sanitaar- ja arstipersonaali kaasabil osa. Sanitaarmiinimumi edukast läbiwiimisest on huwitatud majajuhatused, majawalitsused, majatrustid ja kooperatsioonid.

Ka linnanõukogu terwishoiusektsioon peab sellest tööst otsekoheselt osa wõtma.

Selleks aga et sanitaarmiinimum edukalt läbi wiidaks, peab enne hästi tema eesmärgist ja ülesannetest aru saama ning tema läbiwiimise plaan enne läbi töötama.

Lühidalt on see plaan järgmine: 1) rakukese loomine sanitaarmiinimumi läbiwiimiseks, 2) sanitaar-arstiga ja rawitsemismajaga sideme loomine, 3) agitatsiooni ja propaganda töö organiseerimine ja läbiwiimine, 4) majaelanikkude üldkoosoleku kokkukutsumine — sanitaarmiinimumi läbiwiimise eesmärgiga, ülesannetega, programmiga ja meetotidega tutwustamiseks, 5) alalise aktiiwi loomine, 6) esialgne eluruumide ja elumajade järelwaatamine plaani kokkuseadmiseks ja esimeste, järjekorraliste ettewõtete äramärkimiseks, ühes teatud kindlate kohtade äramärkimisega, kus nimelt sanitaarmiinimumi läbi wiia, ja terwishoidliste puuduste ülesmärkimisega, milliseid esimeses järjekorras kõrwaldada, 7) tööplaani kokkuseadmine järelwaatusel saadud andmete põhjal (w. 6 p.), 8) üldkoosolekul sellest kokkuseatud plaanist aruande tegemine ja plaani kinnitamine, 9) lõpulik üürnikkude

nimekirja kokkuseadmine, keda üht ehk teist sanitaarmiinimumis ettenähtud abinõu läbi wiima kohustatakse ja kindlate sanitaarwolinikkude wäljaeraldamine korterites, 10) brigaadide wäljaeraldamine sanitaarmiinimumis ettenähtud mingi ülesande täitmiseks ja elanikkudele ülesandeks tehtud tööde täitmise järelewaatamiseks, 11) tööpäewiku korraldamine, 12) sotsialistlise wõistluse korraldamine, 13) kooli organiseerimine sanitaarse kirjaoskamatuse kaotamiseks, 14) sanitaarmiinimumi walgustamine seinalehe kaudu, 15) sanitaarse ja tehnilise konsultatsiooni loomine, 16) järelwalweõdede ja sanitaararsti wastuwõtmise päewade organiseerimine, 17) sanitaarmiinimumis ettenähtud tööde täitmise järele waatamine, 18) remonditööde sanitaar-tehniliste paremuste kui sanitaarmiinimumi osa korraldamine, 19) ühiskondlustatud elu-olu ja arstiabi organiseerimine, 20) tarwisminewate rahasummade ja materjalide kogumine ja otsimine, 21) sanitaarmiinimumi kokkuwõtted.

Muidugi, selle plaaniga kogu töö weel ei lõpe. Mida paremini on töö korraldatud, seda rohkem leidub wõtteid, mis täidesaatmist nõuawad. Sanitaarmiinimumi töö on wäga mitmekülgne. Elumaja ja elu-olu terwendamine on raske ja keeruline, kuid ennasttasuw töö.

Sanitaarmiinimumi ellu wiies, jõuab terwisliselt tugew töölisteklass ruttu oma lõpueesmärgile — sotsialistlise ülesehituse ja sotsialismi teostamisele meie maal.

Ответственный редактор: А. Лукин
Технический ред. Эд. Юргенфельдт
Издание № 55. Сдано в набор 17 IV 1932.
Подписано к печати 18/V 1932 г. Формат 82×110 1 печ. лист.
Кегль 12. 1 печ. лист 33696 зн. Всего 33696 знак.

Е. А. Брагин

Санитарный минимум и жилище

(на эстонском языке)

Издательство „Кюльвая", Ленинград 31. Улица 3-го Июля, дом № 48.

Ленгорлит № 44283. Тираж 2000. Заказ № 2891
Тип. „Кюльвая", ул. Дзержинского 49. Изд „Кюльвая".